

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Правління
ПрАТ "СК "ПРЕСТИЖ"

С.В. Бридун
С.В. Бридун

27.08.2012

П Р А В И Л А
добровільного страхування від вогневих ризиків
та ризиків стихійних явищ
№10

ЗМІСТ

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	3
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	4
3. СТРАХОВІ РИЗИКИ ТА СТРАХОВИЙ ВИПАДОК.....	6
4. ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ РИЗИКІВ ТА ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ РИЗИКІВ	8
5. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.....	12
6. СТРАХОВА СУМА. ФРАНШИЗА	15
7. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ.....	16
8. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	16
9. СТРОК ДІЇ, УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	17
10. МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	19
11. ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ, ЗМІНА СТУПЕНЯ СТРАХОВОГО РИЗИКУ	19
12. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН	20
13. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ	22
14. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ	23
15. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ЗАВДАНИХ ЗБИТКІВ.....	25
16. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	26
17. ПІДСТАВИ ДЛЯ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	28
18. НЕДІЙСНІСТЬ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	28
19. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.....	28
20. ОСОБЛИВІ УМОВИ.....	29
21. МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ СТРАХОВОГО ТАРИФУ.....	30

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

В цих Правилах добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ №10 (далі – Правила) терміни та визначення вживаються в такому значенні:

Страховик – ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "ПРЕСТИЖ", від імені якого укладається договір страхування.

Страхувальник – дієздатна фізична особа або юридична особа, незалежно від форми власності, резидент та нерезидент України, яка укладає зі Страховиком договір страхування.

Вигодонабувач – фізична або юридична особа, яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, і в зв'язку з цим, має інтерес, що ґрунтується на законі, іншому правовому акті або договорі щодо збереження застрахованого майна, а також призначена Страхувальником для отримання страхового відшкодування.

Договір страхування – це письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено договір страхування, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору страхування.

Ліміт відповідальності Страховика – граничний розмір страхового відшкодування в межах страхової суми, який за згодою сторін може встановлюватись за окремим страховим ризиком та/або випадком, по кожному виду збитку тощо.

Страхова сума – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов договору страхування зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування у разі настання страхового випадку.

Страхове відшкодування – грошова сума в межах встановленої договором страхування страхової суми, яку Страховик відповідно до умов договору страхування повинен виплатити у разі настання страхового випадку.

Страховий випадок – подія, що передбачена договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування.

Страховий захист – зобов'язання Страховика, визначені договором страхування, щодо здійснення виплати страхового відшкодування у разі настання страхового випадку, який стався в обумовлений договором страхування відрізок часу.

Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія) – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з договором страхування.

Страховий ризик – подія, на випадок якої провадиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий тариф – ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Франшиза – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з договором страхування.

Втрата майна – зникнення майна внаслідок незаконного заволодіння (викрадення) третьою особою майна з будь-якою метою.

Знищення майна – втрата майном своїх експлуатаційних споживчих якостей, внаслідок чого унеможливується їх відновлення і подальше використання майна за своїм призначенням. Застраховане майно вважається знищеним у разі технічної неможливості його відновлення або, якщо воно перебуває в такому стані, коли необхідні відновлювані витрати дорівнюють або перевищують його вартість безпосередньо перед настанням страхового випадку.

Знос майна – втрата вартості майна порівняно з вартістю аналогічного нового майна, зумовлена частковою або повною втратою первісних технічних і технологічних якостей майна, внаслідок його експлуатації або старіння.

Нерухоме майно – об'єкти, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення (земельні ділянки, будівлі та/або споруди, обладнання та оздоблення будівель та споруд).

Пошкодження майна – часткова втрата майном своїх експлуатаційних якостей, що можуть бути відновлені з подальшим використанням майна за своїм призначенням. Застраховане майно вважається пошкодженим, якщо витрати на відновлення з урахуванням вартості залишків майна, що придатні для подальшої експлуатації, не перевищують вартості пошкодженого майна, яку воно мало безпосередньо перед настанням страхового випадку.

Працівники Страхувальника – штатні працівники Страхувальника (робітники, службовці), а також особи, які працюють у Страхувальника за цивільно-правовими договорами, якщо вони діяли або повинні були діяти за завданням Страхувальника та під його контролем з дотриманням норм безпеки.

Рухоме майно – речі, які можна вільно переміщувати у просторі. До рухомого майна належить майно, яке не є нерухомим майном, призначене для використання під час здійснення господарської (підприємницької) діяльності та/або для задоволення соціально-культурних (побутових) потреб та/або для особистого використання.

Члени родини – дружина або чоловік (співмешканка/співмешканець), діти (в т.ч. усиновлені), батьки, прабатьки, рідні брати (сестри), онуки, утриманці, а також інші особи, які спільно проживають з особою, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ці Правила розроблені відповідно до Цивільного кодексу України, вимог Закону України “Про страхування” та інших нормативно-правових документів чинного законодавства України.

1.2. На підставі цих Правил та чинного законодавства України Страховик укладає договори добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (далі – договір страхування) зі Страхувальниками.

1.3. У разі укладення договору страхування Страхувальник має право призначати Вигодонабувача, а також замінювати його до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування.

1.4. Якщо інше не передбачено договором страхування, обов'язки Страхувальника, зазначені в цих Правилах та договорі страхування, поширюються також і на Вигодонабувача. Вчинення Вигодонабувачем діяльності (дій або бездіяльності) породжує такі самі правові наслідки, якби така діяльність (дії або бездіяльність) була вчинена Страхувальником.

1.5. Під час укладення договору страхування сторони можуть домовитися щодо незастосування окремих положень цих Правил, а також щодо доповнення договору страхування положеннями, відмінними від викладених у тексті цих Правил, за умови, що це не суперечить чинному законодавству України.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, зазначеним у Правилах та договорі страхування.

2.2. **Застрахованим** на умовах цих Правил може бути нерухоме та/або рухоме майно, яке Страхувальник передає Страховику на страхування.

2.3. До **нерухомого майна** належать:

2.3.1. будівлі, споруди та/або приміщення всередині будівель (споруд), в тому числі:

а) конструктивні елементи приміщень, будівель та/або споруд: фундамент, стіни, підлога, перекриття, покрівля тощо;

б) зовнішні інженерні комунікації та обладнання, включаючи системи очищення води, насосне устаткування, підземне устаткування, таке як водопровід, каналізація, водогінні труби та електричні комунікації тощо;

в) внутрішнє інженерне обладнання та комунікації будівель та споруд, включаючи системи та обладнання електро-, газо-, водопостачання, опалення, каналізації, системи пожежегасіння та сигналізації, санітарно-технічне обладнання тощо;

г) зовнішнє оздоблення та обладнання будівель та споруд, включаючи: оздоблення та стаціонарне обладнання будинків, жалюзі, ґрати тощо;

д) внутрішнє оздоблення і стаціонарне обладнання приміщень, включаючи внутрішні столярні вироби, постійне покриття підлоги, стін та стель, в тому числі підвісні стелі, плінтуси, паркет, ламінат, ковролін, лінолеум тощо; каміни, печі тощо;

2.3.2. земельні ділянки;

2.3.3. конструктивні елементи та споруди, що розташовані на земельних ділянках: огорожі, паркани, ворота, доріжки тощо;

2.3.4. інше нерухоме майно, зазначене в договорі страхування.

2.4. До рухомого майна належать такі групи майна:

2.4.1. промислове, виробниче, торгівельне технологічне обладнання та устаткування (включаючи, усі конструктивні елементи та комунікації, їх компоненти і всі допоміжні засоби, в тому числі фундаменти виробничих машин тощо);

2.4.2. товарно-матеріальні цінності завершеного або незавершеного виробництва (сировина, матеріали та напівфабрикати, необхідні для діяльності, виробництва кінцевої продукції, готова продукція, товари на складі, у торговому залі тощо);

2.4.3. комп'ютерна техніка та оргтехніка (принтери, сканери, копіювальні апарати тощо), засоби зв'язку (телефонні, факсимільні апарати, автовідповідачі тощо);

2.4.4. меблі (м'які, каркасні тощо);

2.4.5. побутова техніка: великогабаритна (холодильники, морозильники, посудомийні, пральні, швейні машини, сушильні та духові шафи, кухонні плити тощо), малогабаритна електропобутова техніка (мікрохвильові печі, міксери, кавомолки, обігрівачі, пилососи тощо);

2.4.6. теле-, відео-, аудіо-, фото-, світлотехніка (телевізори, проектори, програвачі, радіоприймачі, фото- та відеокамери, спалахи, освітлювачі тощо);

2.4.7. предмети інтер'єру (штори, жалюзі, карнизи, килими, світильники тощо);

2.4.8. особисті речі фізичних осіб (одяг, взуття, сумки, годинники, вимірювальні, оптичні прилади, постільна білизна, предмети для відпочинку (занять спортом), музичні інструменти; посуд та інше майно домашнього вжитку);

2.4.9. інше рухоме майно, зазначене в договорі страхування.

2.5. Якщо інше не передбачено договором страхування, на страхування не приймаються такі групи майна:

2.5.1. рухоме майно, що перебуває або зберігається під відкритим небом;

2.5.2. моделі, макети, зразки, форми, креслення, фотоплівки тощо;

2.5.3. готівка в національній та іноземній валюті; дорогоцінні метали в зливках і дорогоцінні камені без оправ, вироби з дорогоцінних металів, дорогоцінних та напівдорогоцінних каменів, вироби з хутра;

2.5.4. цінні папери, документи суворого обліку, банківські картки тощо;

2.5.5. технічні носії інформації комп'ютерних та аналогічних систем, зокрема, магнітні стрічки і касети, магнітні, оптичні диски, блоки пам'яті тощо, комп'ютерні програми тощо;

2.5.6. марки, монети, грошові знаки, малюнки, картини, скульптури або інші колекції, твори мистецтва, предмети релігійного культу, антикваріат;

2.5.7. рукописи, плани, бухгалтерські, ділові книги та інші документи на паперових та електронних носіях;

2.5.8. вибухові речовини (хімічні речовини, здатні під впливом зовнішніх дій до швидкого хімічного перетворення, що відбувається з виділенням великої кількості тепла і газоподібних продуктів);

2.5.9. об'єкти незавершеного будівництва або монтажу в стані консервації, приміщення, звільнені для капітального ремонту або з інших причин на тривалий строк (понад 60 (шістдесят) календарних днів, якщо інше не передбачено договором страхування);

2.5.10. законсервоване виробниче обладнання (яке не використовується тривалий час);

2.5.11. майно, що перебуває в стані будівництва або монтажу;

2.5.12. мережі електропостачання та інші розподільні лінії чи лінії передач під відкритим небом, включаючи опори, щогли та огорожі, а також трансформатори,

електропроводка, кабелі, труби та трубопроводи, за винятком тих, які розташовані в місці дії договору страхування, обумовленому в договорі страхування;

2.5.13. самохідна (пересувна) техніка, будівельні, сільськогосподарські та інші машини тощо;

2.5.14. майно, яке розміщено в місці дії договору страхування, але не належить Страхувальнику, в тому числі власне майно осіб, які працюють у Страхувальника;

2.5.15. обладнання, розміщене на зовнішніх стінах та даху будинків та споруд, у тому числі стаціонарні супутникові, радіо- та телевізійні антени, вивіски, реклами тощо;

2.5.16. тварини, птахи, риби, комахи тощо, зелені насадження, врожай сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень;

2.5.17. дорожнє покриття загального користування, залізниці, канали тощо;

2.5.18. майно, що зберігається у холодильних камерах (установках).

2.6. Якщо в договорі страхування не вказується окремо кожна одиниця застрахованого майна, а зазначаються лише групи майна, що відокремлюються за класифікаційними ознаками (наприклад, промислове обладнання, товарно-матеріальні цінності тощо), під застрахованим майном розуміють усі предмети, розташовані в місці дії договору страхування, які є частиною таких груп майна, включаючи ті, які існували на момент укладення договору страхування, а також ті, які згодом були додані до цієї групи, у тому числі майно третіх осіб, що було передано Страхувальникові на відповідальне зберігання та/або ремонт тощо, якщо інше не передбачено договором страхування.

2.7. Якщо застрахованим є майно, передане Страхувальнику на відповідальне зберігання, ремонт тощо, то воно вважається застрахованим на користь його власників, якщо договором страхування не передбачено інше.

2.8. Майно, зазначене в п.2.5 цих Правил, вважається застрахованим тільки за умови, якщо на це прямо вказано в договорі страхування з відображенням у ньому відповідних особливостей страхування таких груп майна.

2.9. За цими Правилами страхуванню не підлягають:

2.9.1. будівлі та споруди в аварійному або занедбаному (ветхому) стані, а також майно, що міститься в них, несправне і непридатне до експлуатації майно;

2.9.2. майно, яке перебуває в зоні, яка офіційно визнана (або має статус) компетентними державними органами зоною можливого стихійного лиха; якщо таке оголошення було зроблено до укладення договору страхування;

2.9.3. майно, яке виключено з цивільного обігу або обмежене в обігу згідно з чинним законодавством України (крім випадків, зазначених у п.2.5.8 цих Правил);

2.9.4. майно, що підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набуло законної сили;

2.9.5. майно під час транспортування (перевезення) його будь-яким видом транспорту до нового місця розміщення. При зміні Страхувальником постійного місця проживання, переміщене в цьому зв'язку рухоме майно вважається застрахованим за новим місцем проживання/місцем реєстрації Страхувальника після подачі ним письмової заяви Страхувальнику із зазначенням нової адреси та внесенням змін до договору страхування.

3. СТРАХОВІ РИЗИКИ ТА СТРАХОВИЙ ВИПАДОК

3.1. Страховими ризиками відповідно до цих Правил є:

3.1.1. вогневі ризики:

- а) пожежа;
- б) удар блискавки;
- в) вибух;
- г) падіння літальних апаратів або їх частин, вантажу і багажу з них;

3.1.2. стихійні явища:

- а) буря, вихор, ураган, шторм, смерч, шквал;
- б) град;
- в) повінь, паводок, затоплення, водопілля;

- г) землетрус;
- д) осідання ґрунту;
- е) зсув, обвал;
- ж) сніжна лавина;
- з) тиск снігового шару;

и) інші стихійні явища (зокрема, сильне налипання мокрого снігу, сильна ожеледь, снігові замети, сильна хуртовина, сильний мороз, сильна спека, сильний туман, заморозки, засуха, сильна пилова (піщана) буря, льодохід), якщо на це прямо вказано в договорі страхування з відображенням у ньому відповідних особливостей страхування.

3.2. Визначення страхових ризиків, виключення зі страхових ризиків та обмеження страхування за страховими ризиками наведені в п.4 цих Правил.

3.3. Договір страхування може передбачати страхування від одного або декількох страхових ризиків, зазначених в п.3.1 цих Правил.

3.4. Конкретний перелік страхових ризиків за кожним окремим договором страхування визначається Страхувальником та Страховиком та зазначається в договорі страхування.

3.5. Страховим випадком за цими Правилами є пошкодження, знищення та/або втрата застрахованого майна внаслідок настання події, відповідно до п.3.1 цих Правил, передбаченої договором страхування (страхового ризику).

3.6. Згідно з цими Правилами Страховик відшкодовує збитки за умовами "З відповідальністю за усі ризики" або "З відповідальністю за окремі ризики".

3.6.1. При страхуванні за умовою "З відповідальністю за усі ризики" Страховик відшкодовує Страхувальнику збитки, що виникають внаслідок знищення, втрати або пошкодження застрахованого майна від будь-якої непередбаченої та раптової події, яка не підпадає під виключення зі страхових випадків або обмеження страхування, передбачені цими Правилами або договором страхування.

3.6.2. При страхуванні за умовою "З відповідальністю за окремі ризики", за цими Правилами до страхових ризиків відносяться ризики, зазначені в п.3.1 цих Правил та передбачені договором страхування.

3.7. Якщо це передбачено договором страхування, то в разі настання страхового випадку відшкодовуються необхідні та доцільні витрати Страхувальника, здійснені з метою запобігання або зменшення розміру збитків, в тому числі заходами пожежегасіння, та з метою рятування застрахованого майна.

3.8. За згодою сторін у договорі страхування в межах узгоджених сторонами лімітів відповідальності Страховика може бути передбачено страхування додаткових витрат, безпосередньо пов'язаних зі страхуванням визначеного договором майна та понесених Страхувальником внаслідок настання страхового випадку:

3.8.1. витрат на розчищення місця настання страхового випадку, включаючи знесення частин застрахованого майна, що залишилися, вивезення сміття, що утворилося внаслідок настання страхового випадку, та інших залишків до найближчого смітника та їх поховання, знищення або спалювання (витрати на розчищення та зламування).

Якщо внаслідок стихійного явища місце збитку виходить за межі місця дії договору страхування, то відшкодовуються лише ті витрати на розчищення, які стосуються місця дії договору страхування;

3.8.2. витрат, понесених внаслідок того, що в процесі відновлення застрахованого майна до стану, у якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку, або для придбання нового майна, інше майно має бути переміщено, змінено або захищено (витрати на переміщення та захист).

Зокрема, під витратами на переміщення та захист розуміють витрати на демонтаж і повторний монтаж машинного обладнання, дроблення, руйнування або відновлення елементів будинку або розширення проходів;

3.8.3. витрати на відновлення або повторне виробництво папок з документами (файлів), планів, ділових книг, картотек, креслень та іншої документованої інформації

(документів), у тому числі на магнітних плівках, дисках, дискетах та інших технічних носіях даних, включаючи відшкодування вартості самих носіїв даних.

У кожному разі не підлягає відшкодуванню внутрішня цінність такої документованої інформації для Страхувальника. Якщо відновлення інформації не потрібно, то Страховик відшкодовує тільки вартість самих носіїв інформації.

4. ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ РИЗИКІВ ТА ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ РИЗИКІВ

4.1. Пожежа.

4.1.1. Під пожежею розуміють горіння у формі відкритого полум'я або тління, що виникло не в спеціально відведеному для цього місці або поширилося за межі такого місця та здатне самостійно поширюватися далі.

4.1.2. Під збитком, заподіяним пожежею, розуміють збиток, заподіяний застрахованому майну від безпосереднього впливу вогню, високої температури, продуктів горіння (диму, кіптяви тощо), а також збиток, заподіяний застрахованому майну під час виконання заходів щодо гасіння пожежі.

4.1.3. Якщо умовами договору страхування не передбачено інше, відшкодуванню також підлягають збитки, що виникли внаслідок підпалу, тобто пошкодження або знищення майна через його підпал внаслідок навмисних дій або необережності третіх осіб, за винятком Страхувальника (його представників) та/або у випадку, якщо цей злочин кваліфіковано як терористичний акт згідно з чинним законодавством України.

4.1.4. У разі страхування від ризику "Пожежа" не підлягають відшкодуванню Страховиком збитки, заподіяні:

а) застрахованому майну внаслідок впливу на нього вогню або тепла з метою оброблення, перероблення або в інших цілях (наприклад, сушіння, варіння, прасування, копчення, жарення, нагрівання, гарячої обробки або плавлення металів тощо), у тому числі збиток, заподіяний майну, за допомогою якого або в якому вогонь або тепло спеціально створюється та/або яке спеціально призначено для його розведення, підтримання, поширення, передачі (печами, димоходами, теплообмінниками тощо);

б) застрахованому майну внаслідок обпалювання або пропалювання палаючими вугіллям, що випало з камінів, печей тощо, цигарками або сигарами, паяльною лампою та/або аналогічними предметами, або обпалювання, спричиненого раптовим виходом вогню з місця, спеціально для нього відведеного, крім випадків виникнення пожеж;

в) електричним пристроям внаслідок дії на них електричного струму (включаючи коротке замикання, підвищення сили струму або напруги), що супроводжується іскрінням або виділенням тепла, крім випадків виникнення відкритого полум'я. Під електричними пристроями відповідно розуміють будь-які об'єкти, на яких відбуваються виробництво, передача, перетворення або споживання електроенергії (в тому числі електричні кабелі та провід).

4.1.5. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із землетрусом або стихійними явищами, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.

4.2. Удар блискавки.

4.2.1. Під ударом блискавки розуміють пряме влучення розряду атмосферної електрики в застраховане майно.

4.2.2. Під збитком, заподіяним ударом блискавки, розуміють збиток, заподіяний застрахованому майну внаслідок безпосереднього термічного та електродинамічного впливу на нього блискавки.

4.2.3. Не вважається застрахованим та не підлягає відшкодуванню Страховиком збитки, завдані:

а) електричним пристроям внаслідок:

1) дії електрики (перенапруги) або теплового впливу внаслідок надлишкового навантаження або атмосферних умов, таких як статична електрика, індукція в результаті атмосферного розряду та/або інших аналогічних явищ;

2) передачі електрики (електромагнітного імпульсу) по проводах унаслідок удару блискавки.

б) захисним запобіжникам будь-якого роду, захисним вимикачам, грозовим розрядникам, громовідводам та/або іншому аналогічному устаткуванню в ході їх звичайної експлуатації.

4.2.4. Збиток, заподіяний застрахованому майну внаслідок перенапруги, спричиненої впливом блискавки, може бути застрахований тільки за особливою згодою Сторін.

4.2.5. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із стихійними явищами, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.

4.3. Вибух.

4.3.1. Під вибухом розуміють швидкоплинний процес звільнення великої кількості енергії в обмеженому обсязі за короткий проміжок часу, спричинений прагненням газу або пару до розширення.

4.3.2. Вважається застрахованим вибух газу, що використовується для побутових та промислових цілей, вибух парових котлів, газосховищ, газопроводів, резервуарів, що працюють під тиском, та інших аналогічних пристроїв, якщо інше не передбачено договором страхування.

4.3.3. Вибухом резервуара (котла, трубопроводу тощо) вважається тільки такий вибух, коли стінки резервуара виявляються розірваними настільки, що тиск всередині та зовні резервуара миттєво вирівнюється.

Якщо вибух відбувся у середині резервуара внаслідок хімічної реакції, то збиток підлягає відшкодуванню також в тому разі, коли не порушено цілісності його стінок.

4.3.4. Не підлягають відшкодуванню Страховиком збитки, заподіяні:

а) унаслідок вибуху, виконаного в межах дозволеної діяльності Страхувальника або третіх осіб;

б) машинному обладнанню в результаті вибуху всередині камери внутрішнього згоряння (циліндра двигуна);

в) електричним комутаційним пристроям унаслідок тиску газу всередині них;

г) внаслідок вибухів, які є звичайними складовими виробничого процесу;

д) унаслідок зменшення тиску всередині резервуара (імплзії);

е) самим резервуарам унаслідок вибуху (як це визначено в п.4.3.3 цього розділу правил), зумовленого зносом, надмірною іржею, накипом, осадом та відкладеннями на їх стінках.

4.3.5. Не підлягають відшкодуванню збитки, прямо або побічно пов'язані із землетрусом або стихійними явищами, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.

4.4. Падіння літальних апаратів або їх частин, вантажу і багажу з них.

4.4.1. Відшкодуванню підлягають збитки від безпосереднього пошкодження застрахованого майна внаслідок падіння пілотованого або непілотованого апарата (його частин) та від вибуху або пожежі, що виникли внаслідок падіння, а також розливу палива з баків цього літального апарата.

4.4.2. Страховик не відшкодовує збитків, що виникли внаслідок дії вихрового сліду від двигуна літального апарата або звукової хвилі, що виникли під час переходу звукового бар'єра швидкості, оскільки у таких випадках немає факту падіння або наїзду літального апарата, його частин чи вантажу.

4.5. Буря та град.

4.5.1. Під бурею розуміють спричинений погодними умовами рух повітряних мас із силою (швидкістю) вітру понад 17,2 м/с або 62 км/год (силою 8 балів і більше за шкалою Бофорта), якщо інше не передбачено договором страхування.

4.5.2. Швидкість вітру має бути підтверджена довідкою державного органу, що здійснює нагляд за станом природного середовища (Гідрометцентру України або Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи). Якщо така довідка не може бути надана з незалежних від

Страхувальника причин, то вважається, що вітер мав достатню швидкість, якщо Страхувальник доведе наявність хоча б однієї з нижчезазначених умов:

а) рух повітряних мас у місці дії договору страхування або навколо нього виявився причиною загибелі або пошкодження будинків (споруд), що перебувають у нормальному стані, або іншого майна, здатного аналогічно будинкам (спорудам) витримувати відповідну силу вітру;

б) знищення або пошкодження застрахованого будинку (споруди), що перебував у нормальному стані, могли відбутися тільки в результаті бурі.

4.5.3. Під градом розуміють атмосферні опади у вигляді сферичних грудочок льоду (градин).

4.5.4. Під збитком, заподіяним бурею та градом, розуміють збиток застрахованому майну, спричинений:

а) безпосередньою механічною дією швидкісного напору вітру;

б) прямим зіткненням з об'єктами, що переносяться вітром;

в) механічним впливом на застраховане майно грудочок льоду (градин).

4.5.5. Не є страховим випадком і не підлягає відшкодуванню Страховиком заподіяння шкоди:

а) унаслідок впливу на застраховане майно дощу, граду, снігу та інших опадів, що проникають крізь відкриті вікна або інші отвори в будівлях, якщо тільки ці отвори не виникли під впливом бурі та/або граду;

б) майну, розташованому поза будівлями, за винятком майна, закріпленого на зовнішньому боці будинків (наприклад, вивіскам, люмінесцентному обладнанню, жалюзі та антенному устаткуванню), якщо інше не передбачено у договорі страхування;

в) будівлям, які побудовані з порушенням будівельних норм та правил, або будівлям, що перебувають у незадовільному технічному стані та/або що потребують капітального ремонту, а також майну, що перебуває в таких будівлях;

г) будівлям, що перебувають у процесі будівництва або не експлуатуються, а також майну всередині таких будівель.

4.5.6. Збитки, заподіяні бурею, що триває безперервно або з перервами протягом 72 годин, розглядаються як один страховий випадок.

4.5.7. Збитки, спричинені градом, що триває безперервно або з перервами протягом 24 годин, розглядаються як один страховий випадок.

4.5.8. Не підлягають відшкодуванню збитки, які прямо або побічно спричинені:

а) повінню або сніжною лавиною, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування;

б) затопленням.

4.6. Повінь, паводок, затоплення, водопілля.

4.6.1. Під повінню, паводком, затопленням, водопіллям розуміють непередбачене затоплення водою місця дії договору страхування внаслідок підняття рівня води в річці, озері, морі або іншій природній чи штучній водоймі, прориву гребель, огорожувальних дамб, цунамі, а також у результаті довготривалого дощу (в тому числі зі снігом) або зливи.

4.6.2. Довготривалий дощ (в тому числі зі снігом) – дощ з кількістю опадів понад 100 мм (якщо інше не передбачено договором страхування), який іде безперервно або майже безперервно протягом декількох діб і може спричинити паводки, затоплення і підтоплення.

4.6.3. Злива – випадання інтенсивного короткочасного дощу кількістю понад 30 мм (якщо інше не передбачено договором страхування) за період часу менше 1 години.

4.6.4. Не визнається страховим випадком затоплення:

а) зумовлене дією вітрів, що наганяють воду з моря та спричиняють підвищення рівня води через затримку в гирлі принесеної рікою води (штормовий приплив);

б) унаслідок виходу води з берегів наземних водойм, який можна було передбачати, виходячи з місцевих умов (рельєфу місцевості, клімату, сезонних коливань води тощо), характерних для місця дії договору страхування.

Вважається, що вихід води з берегів можна було передбачати, якщо така подія відбувалася в середньому частіше, ніж один раз за десять років за останні тридцять років (за

станом на дату початку дії договору страхування), якщо інше не передбачено договором страхування.

4.6.5. У межах страхування від повені не підлягає відшкодуванню збиток, заподіяний:

- а) цвільлю (гнилизнаю, грибок), що виникла в результаті вологості;
- б) ґрунтовими водами;
- в) виходом води з каналізації, якщо тільки це не викликано повінню.

4.6.6. Страхуванням не покривається збиток, заподіяний будівлям (спорудам), що перебувають в процесі будівництва або що не експлуатуються, а також майну всередині таких будівель (споруд).

4.7. Землетрус.

4.7.1. Під землетрусом розуміють підземні удари та коливання поверхні Землі, викликані природними причинами.

4.7.2. Збитки, заподіяні землетрусом, покриваються страхуванням, тільки якщо землетрус зареєстрований у місці дії договору страхування компетентними сейсмографічними службами та сила землетрусу склала 5 (п'ять) або вище балів за шкалою Ріхтера, якщо інше не передбачено договором страхування.

4.7.3. Збитки від землетрусу підлягають відшкодуванню лише в тому випадку, якщо Страхувальник доведе, що під час проектування, будівництва та експлуатації застрахованих будинків та споруд належним чином враховувалися сейсмічні умови місцевості, на якій розташовані ці будинки й споруди, якщо інше не передбачено у договорі страхування.

4.7.4. Страхуванням не покривається збиток, заподіяний будівлям (спорудам), що перебувають в процесі будівництва або не експлуатуються, а також майну всередині таких будівель (споруд).

4.8. Осідання ґрунту.

4.8.1. Під осіданням ґрунту розуміють природне осідання ґрунту над природними порожнинами (западинами, тріщинами в породі).

4.8.2. Страхове покриття не поширюється на збитки від осідання ґрунту, що виникло до початку дії договору страхування.

4.8.3. Страхове покриття не поширюється на збитки від осідання ґрунту, що виникло внаслідок:

- а) промерзання та відтавання ґрунту;
- б) динамічних впливів на ґрунт (вібрацій);
- в) пересихання ґрунту або дренажу (осушення) ґрунту;
- г) різного роду будівельних робіт, зокрема, вибирання ґрунту або прокладання підземних комунікацій, зносу, капітального ремонту або реконструкції будівель;
- д) проведення підривних робіт, розробки та/або видобутку корисних копалин;
- е) прибережної або річкової ерозії ґрунтів;
- ж) нормального осідання нових будівель;
- з) дії ґрунтових вод.

4.8.4. Страхування на випадок осідання ґрунту не покриває збитки, які прямо або побічно виникли внаслідок:

- а) землетрусу;
- б) повені,

за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.

4.8.5. Страхуванням не покривається збиток, заподіяний будівлям (спорудам), що перебувають в процесі будівництва або не експлуатуються, а також майну всередині таких будівель (споруд).

4.9. Зсув, обвал.

4.9.1. Під зсувом (обвалом) розуміють природне сповзання ґрунту, падіння каменів або земляних брил (включаючи каменепад і сель).

4.9.2. Страхування від зсуву (обвалу) не поширюється на витрати на відновлення ґрунту.

4.9.3. Страхове покриття не поширюється на збитки від зсуву (обвалу), що виникнув внаслідок:

- а) різного роду будівельних робіт, зокрема, вибирання ґрунту або прокладання підземних комунікацій, зносу, капітального ремонту або реконструкції будівель;
- б) проведення підривних робіт, розробки та/або видобутку корисних копалин;
- в) прибережної або річкової ерозії ґрунтів;
- г) нормального осідання нових будівель.

4.9.4. Страхування від зсуву (обвалу) не покриває збитків, прямо або побічно пов'язаних із:

- а) землетрусом;
- б) повінню,

за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.

4.9.5. Страхуванням не покривається збиток, заподіяний будівлям (спорудам), що перебувають в процесі будівництва або не експлуатуються, а також майно всередині таких будівель (споруд).

4.10. Сніжна лавина.

4.10.1. Під сніжною лавиною розуміють маса снігу або льоду, що сходить зі схилу гори.

4.10.2. Поряд з механічною дією мас снігу та льоду страхуванням від сходу сніжної лавини покривається збиток, заподіяний впливом повітряного тиску, що супроводжує сніжну лавину.

4.10.3. Страхування на випадок сніжної лавини не покриває збитку, який прямо або побічно виникнув внаслідок землетрусу, за винятком тих випадків, коли страхування від цих ризиків передбачено договором страхування.

4.10.4. Страхуванням не покривається збиток, заподіяний будівлям (спорудам), що перебувають в процесі будівництва або не експлуатуються, а також майну всередині таких будівель (споруд).

4.11. Тиск снігового шару.

4.11.1. Під тиском снігового шару розуміють вплив маси снігу, накопиченого на застрахованому майні з природних причин (суто внаслідок випадання снігу у вигляді опадів).

4.11.2. Страховик не відшкодовує збитку, заподіяного майновим інтересам в результаті:

- а) дії шару снігу, що був сформований людиною;
- б) танення снігу чи його падіння з інших будівель чи елементів будівель, транспортних засобів.

4.11.3. Страхуванням не покривається збиток, заподіяний будівлям (спорудам), що перебувають в процесі будівництва або не експлуатуються, а також майну всередині таких будівель (споруд).

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Страховими випадками не вважаються і Страховик не виплачує страхового відшкодування, якщо інше не передбачено договором страхування, якщо збитки майновим інтересам Страхувальника спричинені:

5.1.1. будь-якими військовими маневрами, навчаннями або іншими військовими заходами та їхніми наслідками, діями мін, торпед, бомб та інших знарядь війни;

5.1.2. військовими та пов'язаними з ними ризиками:

– війною, вторгненням, ворожими актами або військовими діями (незалежно від того оголошено війну чи ні), громадянською війною, страйком чи громадським заворушенням;

– відчуженням майна в результаті конфіскації, експропріації або реквізиції будь-яким законно сформованим органом влади; пошкодженням майна за розпорядженням військової або цивільної влади;

– заколотом, військовим або народним повстанням, бунтом, революцією, громадським заворушенням в масштабах або з кількістю учасників, що може бути прирівняне до повстання, узурпацією влади, введенням військової влади або військового положення або

стану облоги, або будь-якою подією або причиною, результатом якої стало оголошення військового положення або стану облоги;

5.1.3. терористичними актами, а саме: здійсненням навмисних протиправних дій (вибух, підпал, аварія або інші дії) однією або кількома особами, які діють самостійно або за дорученням або у зв'язку з будь-якою організацією, яка використовує насилля для досягнення політичних та інших цілей шляхом заподіяння майнової шкоди, залякування населення або застосування впливу на прийняття рішення органами влади.

Виключаються також збитки, пошкодження, видатки або витрати будь-якого характеру, які безпосередньо або опосередковано спричинені, є наслідком або пов'язані з будь-якими діями спрямованими на контроль, запобігання, придушення або здійснені в будь-якому зв'язку з терористичним актом;

5.1.4. ризиками ядерної енергії, радіації та радіоактивного забруднення:

– прямий або непрямий вплив ядерної енергії у будь-якій формі – атомного вибуху, радіації або радіоактивного зараження, пов'язаних із будь-яким застосуванням атомної енергії та використанням матеріалів, що розщеплюються;

– дією іонізуючого випромінювання або забруднення від радіоактивності будь-якого ядерного палива, або відходів, або згоряння ядерного палива;

– дією радіоактивних, токсичних, вибухових або інших небезпечних або забруднюючих властивостей будь-якого ядерного реактора або інших ядерних агрегатів або їх ядерних компонентів;

– дією будь-якої військової зброї, де використовується атомне або ядерне розщеплення та/або синтез або інші подібні реакції або радіоактивні сили або матеріали;

5.1.5. протизаконними діями або бездіяльністю державних органів та органів місцевого самоврядування, в тому числі внаслідок видання протизаконних документів та/або розпоряджень;

5.1.6. будь-якого роду забрудненням або зараженням хімічними або біологічними речовинами та/або матеріалами;

5.1.7. IT-ризиками, тобто руйнуванням, пошкодженням, знищенням або спотворенням інформації, кодів, програм або програмного забезпечення, а також будь-якими порушеннями (збоями) роботи комп'ютерного обладнання, програмного забезпечення або вбудованих мікросхем, якщо це не є результатом фізичного пошкодження застрахованого майна внаслідок застрахованих ризиків.

5.2. Страхувими випадками не вважаються, і страхове відшкодування не виплачується, якщо інше не передбачено договором страхування, якщо збитки Страхувальника, пов'язані з подією, що:

5.2.1. не обумовлена як страховий ризик у договорі страхування, та/або сталася не під час дії договору страхування;

5.2.2. мала місце за межами території дії договору страхування;

5.2.3. спричинена навмисними діями, необережністю Страхувальника (Вигодонабувача), членів його родини, осіб, які з ним проживають у застрахованих приміщеннях та/або осіб, які працюють у нього, його представників, або осіб, які пов'язані з ним умовами будь-яких договорів та несуть згідно з такими договорами відповідальність за збереження та/або дотримання відповідних умов експлуатації застрахованого майна.

Під необережністю розуміють, що особа:

– передбачала можливість настання небезпечних наслідків своїх дій (або бездіяльності), але розраховувала на те, що вони не настануть (злочинна самовпевненість);

– не передбачала можливості настання небезпечних наслідків своїх дій (або бездіяльності), хоча повинна була та мала таку можливість (злочинна недбалість).

Факт необережності встановлюється на підставі рішення компетентних органів (органи МВС, прокуратури, МНС тощо), що здійснювали розслідування відповідної події, або за згодою сторін договору страхування;

5.2.4. викликана обставинами, про які Страхувальник знав або повинен був знати, але не вжив усіх від нього залежних заходів для запобігання страховому випадку;

5.2.5. спричинена шумуванням, гниттям, зносом, корозією, окислюванням, бродінням або іншими природними властивостями (процесами), що притаманні застрахованому майну, або пошкодженням гризунами, комахами, цвіллю, грибок;

5.2.6. спричинена вогнем через тління, підземним вогнем (горіння торфовищ, вогнем вулканічного походження або пожежею на вугільній шахті чи на нафтовій свердловині), процесами ферментації, включаючи природну ферментацію речовин, промислову ферментацію, що застосовується у ряді виробничих процесів;

5.2.7. зумовлена неготовністю чи підготовчими роботами до експлуатації будівель, споруд та/або майна, що міститься в них, включаючи проведення будівельно-монтажних робіт, капітального ремонту будівель та/або споруд, використання та встановлення машин та/або устаткування під час проведення цих робіт, якщо інше не передбачено договором страхування;

5.2.8. спричинена обвалом, руйнуванням, пошкодженням застрахованих будівель та/або споруд (в тому числі майна, що розміщено в них), якщо це не зумовлено страховим випадком, а саме: через їх старість, ветхість, знос, часткове руйнування або пошкодження внаслідок тривалої експлуатації, неспроможністю Страхувальника підтримувати застраховане майно в належному стані, в тому числі через довготривале накопичення маси снігу/льоду на даху;

5.2.9. зумовлена помилками в проектуванні, будівництві, монтажу, неякісним виконанням робіт або дефектами (недоліками) матеріалів;

5.2.10. спричинена крадіжкою або розкраданням майна під час або безпосередньо після страхового випадку;

5.2.11. спричинена звичайним впливом погодних умов, які потрібно брати до уваги внаслідок сезонних або місцевих умов; зміною кольору, запаху, маси; осіданням, опусканням, розривом, стисненням або розширенням; внутрішнім псуванням, гниттям, діями мікроорганізмів, тварин або рослин; сухістю або пересиханням;

5.2.12. зумовлена поломкою, неправильною експлуатацією або тимчасовим простоем повітряних кондиціонерів, систем для охолодження та/або опалення майна, або систем підтримання мікроклімату;

5.2.13. викликана введенням в експлуатацію, самою експлуатацією, технічним обслуговуванням або ремонтом механічного, електротехнічного або електронного устаткування (наприклад, дефект з вини обслуговуючого персоналу, відмова вимірювального, керувального, розподільного або регулювального устаткування, недостача води, масла або мастильного матеріалу);

5.2.14. спричинена постачанням або втратою енергії;

5.2.15. пов'язана з операціями з генами, генними мутаціями або іншими генними змінами;

5.2.16. викликана обробленням або переробленням застрахованого майна;

5.2.17. сталася внаслідок перепадів напруги в мережі;

5.2.18. спричинена проривом розпечених розплавів;

5.2.19. викликана вибухом зернового пилу.

5.3. Не підлягають відшкодуванню:

5.3.1. непрямі збитки, в тому числі упущена вигода, недоотриманий прибуток тощо;

5.3.2. штрафи, пені й інші стягнення;

5.3.3. витрати з відшкодування моральної шкоди;

5.3.4. шкода, завдана навколишньому природному середовищу;

5.3.5. шкода, завдана життю, здоров'ю та/або майну третіх осіб.

5.4. Договором страхування можуть бути передбачені додатково інші особливі виключення із страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать чинному законодавству та цим Правилами.

5.5. За згодою сторін деякі виключення, передбачені у цьому розділі Правил, можуть не застосовуватися у договорі страхування.

6. СТРАХОВА СУМА. ФРАНШИЗА

6.1. Страхова сума встановлюється за погодженням сторін під час укладення договору страхування в розмірі, що не перевищує дійсної вартості застрахованого майна на момент укладення договору страхування, якщо інше ним не передбачено, та зазначається в договорі страхування.

6.2. За згодою сторін у договорі страхування можуть бути встановлені окремі страхові суми (ліміти відповідальності) за окремим страховим ризиком та/або випадком, за одиницею та/або групою застрахованого майна тощо.

6.3. Дійсна вартість майна може визначатися:

6.3.1. для нерухомого майна – у розмірі вартості:

– будівництва (відновлення, заміщення) в даній місцевості будівлі, споруди, повністю аналогічної застрахованій з урахуванням зносу та експлуатаційно-технічного стану;

– придбання (ринкова вартість) в даній місцевості окремого приміщення в будинку, квартири, повністю аналогічної застрахованій з урахуванням зносу та експлуатаційно-технічного стану.

6.3.2. для промислового обладнання, машин у розмірі витрат, що необхідні для придбання цілком аналогічних за призначенням та експлуатаційно-технічними характеристиками нових машин та обладнання (включаючи витрати на перевезення, монтаж, оплату митних платежів та зборів, інші обов'язкові платежі), за вирахуванням суми, на яку зменшилась вартість застрахованих машин та обладнання внаслідок їх зносу;

6.3.3. для меблів та офісного обладнання, комп'ютерного устаткування та оргтехніки, електропобутових приладів, інвентарю, предметів інтер'єру та особистого користування – виходячи із суми, необхідної для придбання предмета договору, цілком аналогічного застрахованому з урахуванням зносу застрахованого майна;

6.3.4. для товарних і матеріальних цінностей:

а) виготовлених Страхувальником (як завершеного, так і незавершеного виробництва) – виходячи із сукупних витрат, необхідних для їх повторного виготовлення, але не вище від їх ціни продажу;

б) якими Страхувальник торгує, а також для сировини, напівфабрикатів, закуплених Страхувальником, – виходячи з витрат, потрібних для повторної їх закупівлі, але не вище від ціни, за якими вони могли би бути продані на дату настання страхового випадку;

6.3.5. для внутрішнього оздоблення приміщень – виходячи з вартості ремонтно-відновлювальних робіт з урахуванням їх зносу та експлуатаційно-технічного стану;

6.3.6. для груп майна, які можуть бути застрахованими на особливих умовах, – за згодою сторін згідно з умовами, викладеними в договорі страхування.

6.4. За згодою сторін договору страхування страхова сума може відповідати відновлювальній вартості застрахованого майна. Під відновлювальною вартістю розуміють:

6.4.1. для будинків і споруд – вартість будівництва нового, аналогічного за призначенням, конструкцією та матеріалам, що використовуються, будинку або споруди в цій місцевості (без врахування зносу та експлуатаційно-технічного стану застрахованого майна);

6.4.2. для рухомого майна – вартість заміни майна на таке ж нове або аналогічне йому за призначенням, продуктивністю та іншим технічним характеристикам, включаючи витрати на доставку та монтаж, митні збори та платежі (без урахування зносу та експлуатаційно-технічного стану застрахованого майна), а також інші обов'язкові платежі.

6.5. Якщо з будь-яких причин, у тому числі за домовленістю сторін, страхова сума, зазначена в договорі страхування, менша від дійсної вартості майна (страхування в частці), то Страховик виплачує страхове відшкодування в такому ж співвідношенні до розміру збитку, як страхова сума, що зазначена в договорі страхування, співвідноситься до дійсної вартості такого майна (страхування за умовою "Пропорційна виплата"), якщо інше не передбачено договором страхування.

6.6. За домовленістю сторін договір страхування може укладатися із застосуванням системи "першого ризику". При цьому страхова сума може встановлюватися у розмірі дійсної вартості майна на момент укладення договору страхування або частки дійсної

вартості. При настанні страхового випадку, Страховик здійснює виплату страхового відшкодування у розмірі завданих збитків в межах страхової суми, незалежно від того, яку частину від дійсної вартості складає страхова сума (без застосування принципу пропорційності зобов'язань Страховика).

6.7. У разі виплати страхового відшкодування страхова сума (ліміт відповідальності) зменшується на розмір виплаченого відшкодування. Страхова сума (ліміт відповідальності) вважається зменшеною з дати здійснення виплати. Страхувальник має право відновити страхову суму (ліміт відповідальності) за умови сплати Страхувальнику додаткового страхового платежу.

6.8. Протягом строку дії договору страхування страхова сума може бути змінена за згодою Сторін.

6.9. Договором страхування може бути передбачена франшиза, вид та розмір якої визначається за згодою Сторін.

6.9.1. За безумовної франшизи при розрахунку страхового відшкодування її розмір в усіх випадках вираховується (віднімається) з розміру страхового відшкодування, належного до сплати Страхувальнику.

6.9.2. За умовної франшизи Страховик звільняється від відповідальності за збиток, що не перевищує розмір встановленої франшизи, і відшкодовує збиток цілком, якщо його розмір перевищує встановлену франшизу.

6.10. За згодою сторін може встановлюватися загальна франшиза за договором страхування, окрема франшиза за кожним видом (групою) застрахованого майна, страховим ризиком та/або випадком тощо.

6.11. Розмір франшизи може встановлюватися за згодою сторін у відсотках або в абсолютному розмірі.

6.12. Якщо протягом строку дії договору страхування відбулися кілька страхових випадків, розмір франшизи вираховується при розрахунку страхового відшкодування за кожним та будь-яким випадком, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

7. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ

7.1. Розмір **страхового тарифу** за договором страхування визначається Страховиком на підставі методики розрахунку страхового тарифу (п.21 цих Правил).

7.2. **Страховий платіж** розраховується виходячи з розмірів страхової суми та страхового тарифу.

7.3. Страхувальник зобов'язаний внести Страховику страховий платіж (страхову премію) як плату за страхування.

7.4. Страховий платіж може бути сплачений готівкою в касу Страховика (його представника) або безготівковим перерахуванням на поточний рахунок Страховика (його представника).

7.5. Страхувальники–резиденти згідно з укладеним договором страхування мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник–нерезидент – в іноземній вільно конвертованій валюті по курсу НБУ на день сплати або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених законодавством України.

7.6. Зазначений в договорі страхування страховий платіж за згодою Сторін може сплачуватися одноразово або частинами. Конкретні умови та строки сплати страхового платежу встановлюються договором страхування.

8. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Для укладення договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву, за формою, яка встановлена Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти договір страхування.

8.1.1. Заява повинна містити усі необхідні, на думку Страховика, відомості про предмет договору страхування, що заявляється на страхування, і підписана Страхувальником.

8.2. Подання заяви на страхування не зобов'язує жодну із Сторін укласти договір страхування. Однак, якщо договір страхування буде укладено, всі відомості щодо предмету договору страхування, що були наведені в заяві на страхування, мають суттєве значення для оцінки ступеню ризику та формують основні дані укладеного договору страхування.

8.2.1. Страхувальник несе відповідальність за достовірність наданих ним даних.

8.2.2. Підписана Страхувальником заява має юридичну силу незалежно від того, ким була підписана або якими технічними засобами вона заповнена та у разі укладення договору страхування є невід'ємною його частиною.

8.3. До укладення договору страхування Страховик, на підставі заяви на страхування, має право здійснити попередній огляд (експертизу) місця страхування, майна, що передається на страхування, скласти опис майна, перевірити його технічний стан (цілісність, справність, умови експлуатації, ступінь зносу), відповідність заявленої та дійсної вартості майна, оцінити можливість настання страхових ризиків тощо. При цьому Страхувальник повинен забезпечити доступ Страховика (його представника) до майна, що передається на страхування з метою оцінки ризику, та не перешкоджати його роботі по проведенню огляду (експертизи).

8.4. Під час укладення договору страхування Страхувальник зобов'язаний сповістити Страховика про усі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику щодо предмету договору страхування, а також письмово дати відповіді на усі поставлені йому Страховиком запитання з метою оцінки ступеня ризику у відношенні предмета договору, що страхується. Якщо після укладення договору страхування буде встановлено, що Страхувальник повідомив свідомо неправдиві відомості, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

8.5. Під час укладення договору страхування Страхувальник на вимогу Страховика повинен надати:

8.5.1. можливість оглянути майно, що заявляється на страхування;

8.5.2. документи для визначення вартості майна, що заявляється на страхування;

8.5.3. документи, що підтверджують право Страхувальника на володіння та/або користування та/або розпорядження майном, тобто свідчать про майновий інтерес Страхувальника (Вигодонабувача) щодо майна, яке пропонується на страхування;

8.5.4. інші документи та додаткову інформацію, необхідну для оцінки страхового ризику та укладення договору страхування, на запит Страховика.

8.6. На підставі даних, отриманих від Страхувальника, Страховик приймає рішення про укладення договору страхування або відмовляє в його укладенні. Договір страхування укладається шляхом його підписання Сторонами.

8.7. Договір страхування має бути оформлений у письмовій формі. Факт укладення договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою договору страхування.

8.8. У випадку втрати оригіналу договору страхування в період його дії Страховик видає Страхувальнику дублікат. Після видачі дублікату втрачений примірник договору страхування вважається недійсним.

9. СТРОК ДІЇ, УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

9.1. Строк дії договору страхування встановлюється за згодою сторін і зазначається в договорі страхування.

9.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачене договором страхування.

9.3. Договором страхування може бути передбачено, що він набирає чинності з 00 год 00 хв дня, зазначеного в договорі страхування, як день початку дії договору страхування, але не раніше 00 год 00 хв дня, наступного за днем надходження на рахунок або внесення в касу Страховика страхового платежу (першої його частини).

9.4. Дія договору страхування закінчується о 24 год 00 хв дати, визначеної в договорі страхування як дата закінчення дії договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

9.5. Договором страхування може бути передбачено, що при сплаті страхових платежів окремо за кожний період, договір страхування набуває чинності з 00 годин дня, зазначеного в договорі страхування, як день початку першого періоду, але не раніше 00 год 00 хв дня, наступного за днем внесення в касу або надходження на поточний рахунок Страховика страхового платежу в повному обсязі за перший період страхування, зазначений в договорі страхування.

Договір страхування подовжує свою дію на наступний період страхування з дати, зазначеної в договорі страхування як початок такого періоду, за умови внесення страхового платежу за цей період страхування в касу або на поточний рахунок Страховика не пізніше дня, зазначеного в договорі страхування як строк сплати страхового платежу за відповідний період страхування, але в будь-якому випадку не пізніше дня, зазначеного в договорі страхування як дата закінчення відповідного попереднього періоду страхування.

Дія договору страхування закінчується в 24 год 00 хв останнього дня оплаченого періоду страхування.

9.6. Дія договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

9.6.1. закінчення строку його дії;

9.6.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

9.6.3. несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені договором строки. При цьому договір страхування вважається достроково припиненим, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений на письмову вимогу Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальникові, якщо інше не передбачено умовами договору страхування;

9.6.4. ліквідації Страхувальника – юридичної особи або смерті Страхувальника – фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України "Про страхування";

9.6.5. ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

9.6.6. прийняття судового рішення про визнання договору страхування недійсним;

9.6.7. в інших випадках, передбачених законодавством України.

9.7. Дію договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами договору страхування.

9.8. Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, ніж за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії договору, якщо інше ним не передбачено.

9.9. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому частину страхового платежу за період, що залишився до закінчення дії договору з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, та фактичних виплат страхових відшкодувань, що були здійснені за цим договором страхування.

Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачений ним страховий платіж повністю.

9.10. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.

Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу та виплат страхових відшкодувань, що були здійснені за цим договором страхування.

9.11. У випадку дострокового припинення дії договору страхування не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі.

10. МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

10.1. Місце (територія) дії договору страхування визначається при укладенні договору страхування та вказується в ньому.

10.2. Майно вважається застрахованим тільки під час його перебування у місці дії договору страхування. Місцем дії договору страхування вважається територія, зазначена в договорі страхування:

– для будинків, споруд або майна на відкритій площадці – територія земельної ділянки, на якій розміщено застраховане майно;

– для будівельної та сільськогосподарської техніки (пересувні машини), не зареєстрованої в Державній автомобільній інспекції Міністерства Внутрішніх Справ України (ДАІ), – територія будівельного майданчика або іншого місця експлуатації;

– для іншого рухомого майна – територія будинку (приміщення).

10.3. Майно, що переміщується з місця дії договору страхування внаслідок настання або безпосередньо перед неминучим настанням страхового випадку, також покривається страхуванням у випадку знищення, пошкодження або втрати в процесі такого переміщення, якщо інше не передбачено договором страхування.

10.4. Якщо інше не передбачено в договорі страхування, то рухоме та нерухоме майно, вважається застрахованим тільки в тому разі, коли воно перебуває в місці дії договору страхування за зазначеною в договорі страхування адресою.

У разі, якщо подія, що може бути визнана страховим випадком, настала щодо застрахованого майна, яке в момент настання такої події перебувало поза місцем дії договору страхування, така подія може бути не визнана страховиком страховим випадком, а Страховик звільняється від обов'язку сплачувати страхове відшкодування.

10.5. За особливою згодою Сторін договором страхування може бути передбачено страхування окремих груп майна (зокрема, переносного або пересувного обладнання) поза територією будинку (приміщення) або земельної ділянки, на якому розташоване основне майно Страхувальника. У цьому випадку, якщо договором страхування не передбачено інше, місцем дії договору страхування є територія України.

11. ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ, ЗМІНА СТУПЕНЯ СТРАХОВОГО РИЗИКУ

11.1. Зміни умов та доповнення до договору страхування в період його дії (зміни страхової суми, строку дії договору страхування тощо) за згодою Сторін вносяться шляхом укладення додаткового договору до договору страхування або переукладення договору страхування.

11.2. Додатковий договір є невід'ємною частиною договору страхування і укладається у кількості примірників договору страхування.

11.3. Протягом строку дії договору страхування Страхувальник зобов'язаний якнайшвидше, але не пізніше ніж протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки це стане йому відомо (якщо інший строк не передбачено умовами договору страхування), письмово повідомити Страховика про зміну обставин, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику.

11.4. Обставинами, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику можуть бути: будь-яка зміна даних або/та обставин, що надані Страхувальником у заяві про страхування та/або зазначені у договорі страхування, наприклад, зміна власника майна, передача застрахованого майна в оренду, іпотеку, заставу, знесення, перебудова, капітальний ремонт, реконструкція будівель та споруд, зупинення господарської діяльності підприємства або істотна зміна її характеру, часткова або повна заміна обладнання, зміна режиму безпеки, пошкодження або знищення майна незалежно від того, чи підлягають збитки відшкодуванню тощо.

11.5. Після отримання від Страхувальника заяви про зміну обставин, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику, Страховик протягом 5 (п'яти) робочих днів, якщо інший строк не передбачено договором страхування, оцінює вплив нових

обставин на ступінь страхового ризику та приймає рішення про необхідність внесення змін до умов договору страхування або про дострокове припинення його дії або про продовження строку дії договору страхування на попередніх умовах.

11.6. У разі збільшення ступеня страхового ризику та внесення змін у договір страхування Страховик має право на отримання від Страхувальника додаткового страхового платежу.

11.7. У випадку відмови Страхувальника внести зміни до договору страхування та сплатити додатковий страховий платіж, Страховик має право достроково припинити дію договору страхування на підставі невиконання Страхувальником умов договору страхування відповідно до п.9.10 цих Правил.

11.8. Якщо ступінь ризику підвищиться і Страхувальник не сповістить про це Страховика у строк, передбачений договором страхування, то в разі настання страхового випадку Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування за цим випадком.

12. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

12.1. Страхувальник має право:

12.1.1. на етапі укладення і протягом дії договору страхування отримувати від Страховика необхідні консультації, інформацію та пояснення умов страхування, в т.ч. у письмовій формі;

12.1.2. отримати страхове відшкодування у разі настання страхового випадку на умовах цих Правил та/або договору страхування;

12.1.3. на зміну умов договору страхування та/або на дострокове припинення дії договору страхування згідно з умовами, передбаченими цими Правилами та/або договором страхування;

12.1.4. у випадку втрати договору страхування у період його дії звернутися до Страховика з письмовою заявою на видачу його дубліката;

12.1.5. призначати в договорі страхування Вигодонабувачів, які можуть зазнати збитків внаслідок настання страхового випадку для отримання страхового відшкодування, а також змінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування;

12.1.6. оскаржити в порядку, передбаченому чинним законодавством України, відмову Страховика у здійсненні виплати страхового відшкодування або його розмір.

12.2. Страхувальник зобов'язаний:

12.2.1. вносити страхові платежі в розмірі та в строки, передбачені договором страхування;

12.2.2. при укладенні договору страхування надати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;

12.2.3. повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо предмета договору страхування;

12.2.4. довести Страховику майновий інтерес Вигодонабувача (у разі його призначення в договорі страхування) до предмету договору страхування та ознайомити Вигодонабувача з умовами договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування;

12.2.5. використовувати майно за прямим призначенням, забезпечувати йому відповідні умови зберігання, експлуатації, охорони та/або обслуговування;

12.2.6. дотримуватися установлених законами або іншими нормативними актами правил та норм протипожежної безпеки, а також:

а) утримувати застраховане майно в справному стані (особливо обладнання, з'єднане із системою водопостачання, опалення, каналізації; дахи та обладнання, встановлене на зовнішньому боці будинку), негайно у строк, передбачений договором страхування, ремонтувати його у випадку пошкодження;

б) складувати майно, що зберігається нижче від поверхні землі, на висоті не меншій за 20 см від підлоги або на інший погоджений з Страховиком висоті;

в) регулярно робити обходи застрахованих приміщень, опалювати приміщення, що не використовуються або закриті, або звільнити від води (злити воду із труб та ємкостей) та утримувати в такому стані всі водонасні спорудження та пристрої в цих приміщеннях;

г) закривати належним чином вхідні двері, вікна та інші отвори, вмикати/використовувати засоби захисту від протиправних дій третіх осіб;

д) регулярно перевіряти та підтримувати в робочому стані засоби пожежогасіння, системи протипожежної та охоронної сигналізації;

12.2.7. вести облік застрахованого майна, мати в наявності і зберігати копії бухгалтерських документів окремо (не в місці дії договору страхування) з метою мінімізації ймовірності їх знищення або втрати разом із застрахованим майном, якщо це передбачено договором страхування;

12.2.8. вживати усіх можливих заходів та дій з метою запобігання та зменшення розміру збитків, завданих внаслідок настання події, що може бути визнана страховим випадком;

12.2.9. повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений договором страхування;

12.2.10. сприяти Страховику в розслідуванні обставин настання страхового випадку (події, що має ознаки страхового випадку);

12.2.11. у разі отримання відшкодування збитку від третіх осіб – якнайшвидше, але не пізніше 24 годин, як тільки це стане можливо, письмово сповістити Страховика про одержання таких сум;

12.2.12. повернути протягом 30 (тридцяти) календарних днів (якщо інший строк не передбачено договором страхування) Страховику отримане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо виявиться така обставина, що за законом або за умовами договору страхування повністю або частково позбавляє Страхувальника (Вигодонабувача) права на страхове відшкодування;

12.2.13. дотримуватись конфіденційності у взаємовідносинах зі Страховиком, не допускати передачі інформації, що є комерційною таємницею, стороннім особам.

12.3. Страховик має право:

12.3.1. перевіряти достовірність наданих йому Страхувальником відомостей, вимагати додаткові документи, що мають значення для визначення ступеню ризику, а також перевіряти документацію Страхувальника в частині, що стосується договору страхування у будь-який момент строку його дії;

12.3.2. здійснювати огляди місця дії договору страхування під час його укладення та під час його дії, повідомляти Страхувальника про виявлені несприятливі обставини і давати рекомендації з метою запобігання страхових випадків;

12.3.3. у випадку підвищення ступеня ризику щодо предмету договору страхування запропонувати Страхувальнику внести зміни в договір страхування, включаючи сплату додаткового страхового платежу, або припинити дію договору страхування після відмови Страхувальника згідно з умовами, передбаченими цими Правилами та/або договором страхування;

12.3.4. самостійно з'ясувати причини та обставини настання страхового випадку: вимагати від Страхувальника інформацію, необхідну для встановлення факту та обставин страхового випадку або розміру страхового відшкодування, включаючи інформацію, що є комерційною таємницею;

12.3.5. робити запити у компетентні органи для надання ними відповідних документів та інформації, що підтверджують факт і причину настання страхового випадку;

12.3.6. брати участь у заходах щодо зменшення розміру збитків, здійснюючи і вказуючи для цього способи та заходи, але ці дії Страховика або його представників не можуть розглядатися як визнання його обов'язку виплатити страхове відшкодування;

12.3.7. відмовити або відстрочити здійснення виплати страхового відшкодування у випадках, передбачених договором страхування та законом;

12.3.8. на зміну умов договору страхування та на дострокове припинення дії договору страхування на умовах, передбачених цими Правилами та/або договором страхування;

12.3.9. у разі сплати страхового платежу частинами при здійсненні виплати страхового відшкодування утримати зі Страхувальника неоплачену частину страхового платежу, якщо інше не передбачено договором страхування;

12.3.10. вимагати повернення страхового відшкодування, що вже виплачене Страхувальнику (Вигодонабувачу) у разі виникнення відповідних обставин, передбачених чинним законодавством України, умовами цих Правил та/або договором страхування.

12.4. Страховик зобов'язаний:

12.4.1. ознайомити Страхувальника з цими Правилами та умовами страхування;

12.4.2. протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування;

12.4.3. у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у строк, передбачений договором страхування. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами договору страхування або законом, але не більше подвійної облікової ставки Національного банку України на день прострочення платежу;

12.4.4. відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами договору страхування;

12.4.5. за заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або у разі збільшення вартості застрахованого майна переукласти з ним договір страхування;

12.4.6. не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.

12.5. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші права та/або обов'язки Страхувальника та Страховика.

12.6. Положення цих Правил, включаючи права та обов'язки сторін договору страхування, є обов'язковими для виконання сторонами договору страхування, якщо вони прямо вказані в договорі страхування.

13. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

13.1. У разі настання страхового випадку, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний, якщо це передбачено договором страхування:

13.1.1. вживати усіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення розміру збитків;

13.1.2. якнайшвидше, але не пізніше 2 (двох) робочих днів, якщо інше не передбачено договором страхування, з моменту, коли Страхувальнику (Вигодонабувачу) стало відомо про цю подію, повідомити про це відповідні компетентні органи (пожежну охорону, аварійні служби, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій і у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи (далі – МНС) тощо), як цього вимагають обставини і наслідки події;

13.1.3. не чекаючи прибуття на місце настання події представників Страховика або представників інших компетентних органів, зібрати доступну попередню інформацію про причини та обставини виникнення збитку (наприклад, скласти акт довільної форми із залученням представників місцевої адміністрації, інших офіційних органів, а також за участю очевидців (свідків) події, що відбулася, по можливості зафіксувати картину збитку за допомогою фото-, кіно- або відеозйомки тощо) та передати її Страховику для наступного більш правильного та об'єктивного офіційного розслідування причин та розміру збитку;

13.1.4. якнайшвидше, але не пізніше 2 (двох) робочих днів з моменту, коли Страхувальникові стало відомо про цю подію, якщо інший строк не передбачено договором страхування, інформувати Страховика або його представника про факт та обставини події, отримати та виконувати його рекомендації щодо своїх подальших дій. Якщо таке повідомлення було зроблено по телефону, Страхувальник повинен підтвердити його

письмово протягом 3 (трьох) робочих днів з моменту, коли Страхувальникові стало відомо про цю подію, якщо інший строк не передбачений договором страхування;

У випадку, коли з причин, що зумовлені станом здоров'я Страхувальника або з інших об'єктивних причин, неможливо було повідомити про настання страхового випадку у визначений договором страхування строк, повідомити Страховика протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки він зможе це зробити;

13.1.5. зберігати незмінними пошкоджене або знищене майно, місце події, оточуючі предмети тощо, що будь-яким чином пов'язані з подією, яка може бути визнана страховим випадком, до їх огляду представником Страховика, за винятком випадків, коли зміна стану місця настання події, пошкодженого (знищеного) майна, оточуючих предметів тощо здійснюється на вимогу державних або інших органів, у компетенції яких перебувають такі події, а також, виходячи із міркувань безпеки та зменшення розмірів збитків, за письмовою згодою Страховика або через 5 (п'ять) календарних днів, якщо інший строк не передбачений договором страхування, з дня повідомлення Страховика про настання події, яка може бути визнана страховим випадком;

13.1.6. надати Страховику або його представникам можливість проводити розслідування обставин і причин події, яка може бути визнана страховим випадком, огляд пошкодженого або знищеного внаслідок настання страхового випадку майна та брати участь у заходах щодо зменшення збитку;

13.1.7. повідомити (надати) Страховику всю інформацію, що стосується цієї події, та документи, передбачені п.14 цих Правил та/або договором страхування; вжити заходів щодо збору і передачі Страховику всіх необхідних документів для прийняття рішення про здійснення виплати страхового відшкодування, його розмір та для забезпечення права вимоги до винної сторони;

13.1.8. пред'явити Страховику (його представнику) пошкоджене майно до його ремонту і відновлення для огляду експертом Страховика з метою складання калькуляції витрат на ремонтні роботи та визначення розміру страхового відшкодування;

13.1.9. забезпечити Страховику право вимоги, яке Страхувальник має до особи, винної у завданих збитках, передати Страховику документи і виконати всі формальності, необхідні для здійснення Страховиком права вимоги до особи, відповідальної за настання страхового випадку.

13.2. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника в разі настання події.

14. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

14.1. Визнання події страховим випадком провадиться Страховиком на підставі таких документів:

14.1.1. письмового повідомлення про настання страхового випадку;

14.1.2. письмової заяви на виплату страхового відшкодування;

14.1.3. документи, що підтверджують право Страхувальника (Вигодонабувача) на володіння та/або користування та/або розпорядження застрахованим майном;

14.1.4. документи, які підтверджують факт, причини та обставини настання страхового випадку та осіб, винних в заподіянні збитку, якщо такі є. Залежно від характеру події і її обставин такими документами можуть бути документи відповідної компетентної установи чи організації, наприклад:

а) у разі настання збитків у результаті пожежі – акт про пожежу, висновок органів Державного пожежного нагляду про пожежу із зазначенням причини її виникнення;

б) у разі настання збитків у результаті вибуху:

– акти або довідки державних органів, що здійснюють нагляд за умовами експлуатації силових агрегатів (газопровідних мереж), про причини завдання збитку, із зазначенням технічних дефектів, порушень норм експлуатації й винних осіб;

– довідка житлово-експлуатаційного управління (або інших подібних організацій) у випадку, якщо будинок житловий;

в) у разі настання збитків у результаті падіння пілотованого літального апарата – довідка із МНС або іншого державного органу із зазначенням причин і розміру збитку;

г) у разі настання збитків у результаті впливу стихійного явища, а також удару блискавки – довідка з метеорологічної служби або МНС з описом природних подій (на дату настання події в районі події), що стали причиною пошкодження та/або знищення застрахованого майна (у випадках бурі, урагану, шторму у довідці мають бути зазначені відомості про середню швидкість вітру);

14.1.5. документи, які підтверджують розмір завданих збитків, відповідно до п.14.2 цих Правил;

14.1.6. документи, що підтверджують здійснені Страхувальником витрати щодо запобігання та зменшення розміру шкоди та інші витрати, якщо відшкодування таких витрат передбачено договором страхування;

14.1.7. документи, що відповідно до чинного законодавства України дозволяють ідентифікувати особу одержувача страхового відшкодування;

14.1.8. лист Вигодонабувача із зазначенням реквізитів для сплати страхового відшкодування у разі призначення Вигодонабувача та наявності у нього законних підстав для отримання страхового відшкодування;

14.1.9. інші документи щодо факту, обставин, причин настання страхового випадку, розміру зазначеного збитку, що зазначені в договорі страхування.

14.2. Розмір завданих збитків визначається Страховиком на підставі одного або кількох з нижченаведених документів:

14.2.1. підписаного Страхувальником (Вигодонабувачем) переліку пошкодженого, знищеного та/або втраченого застрахованого майна;

14.2.2. документів, що підтверджують вартість знищеного, втраченого та/або пошкодженого майна: договору купівлі–продажу, документів оцінки, чеків, фактур, квитанцій на придбання застрахованого майна, даних бухгалтерського звіту та/або інших документів, за змістом яких Страхувальник (Вигодонабувач) може довести його вартість за їх наявності;

14.2.3. акта огляду пошкодженого або знищеного застрахованого майна (акта огляду місця події у випадку втрати застрахованого майна), складеного Страховиком за участю Страхувальника або їх представників та, у разі потреби, представниками відповідних установ і організацій, до компетенції яких належить дана подія;

14.2.4. розрахунку вартості робіт (кошторису), що видається організаціями, які проводять ремонт пошкодженого майна або документів відповідних організацій, що підтверджують витрати на відновлення пошкодженого майна, якщо вони були здійснені за згодою Страховика;

14.2.5. акта (висновку) експертизи (товарознавчого дослідження), проведеного незалежною експертною організацією;

14.2.6. інших документів, враховуючи особливості конкретного страхового випадку, якщо вони передбачені договором страхування.

14.3. Неподання таких документів дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування або відстрочити його виплату в частині, що не підтверджена такими документами, якщо це передбачено договором страхування.

14.4. Документи, що подаються для отримання страхового відшкодування, повинні бути достовірні, подані в обсязі, якого вимагає Страховик, оформлені та засвідчені належним чином.

14.5. Враховуючи особливості конкретного страхового випадку, Страховик приймає рішення про необхідність надання Страхувальником окремих документів, визначених п.14.1 цих Правил.

14.6. Конкретний перелік документів, які Страхувальник повинен надати для отримання страхового відшкодування, зазначаються в договорі страхування.

15. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ЗАВДАНИХ ЗБИТКІВ

15.1. У разі настання страхового випадку розмір збитку визначається:

15.1.1. у випадку знищення застрахованого майна – у розмірі дійсної вартості майна, розрахованої на дату настання страхового випадку, в межах страхової суми (лімітів відповідальності), якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

У випадку знищення застрахованого майна розмір збитку зменшується на вартість залишків майна, що придатні для подальшого використання або реалізації. Страхувальник не має права відмовлятися від таких залишків майна. Вартість залишків майна визначається на підставі ціни продажу таких залишків в цій місцевості.

Якщо це передбачено договором страхування, Страховик має право виплатити страхове відшкодування в розмірі страхової суми. При цьому залишки майна, що придатні для подальшого використання або реалізації, передаються представнику Страховика або Страховику на його вимогу;

15.1.2. у випадку втрати застрахованого рухомого майна – у розмірі дійсної вартості майна, розрахованої на дату настання страхового випадку, в межах страхової суми (лімітів відповідальності), якщо інше не передбачено умовами договору страхування;

15.1.3. у випадку пошкодження застрахованого майна – у розмірі витрат на його відновлення до стану, в якому майно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку, розмір яких погоджено Сторонами, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

15.2. Витрати на відновлення включають:

15.2.1. витрати на матеріали, деталі, вузли і запасні частини, що потрібні для відновлення/ремонту пошкодженого майна;

15.2.2. витрати на транспортування матеріалів, вузлів та деталей до місця проведення відновлювальних/ремонтних робіт;

15.2.3. витрати на оплату відновлювальних/ремонтних робіт для відновлення пошкодженого майна;

15.2.4. інші витрати, якщо це передбачено договором страхування, що потрібні для відновлення застрахованого майна до стану, у якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку.

15.3. Витрати на відновлення розраховуються, виходячи з цін на матеріали, деталі, запасні частини та розцінок на ремонтні/відновлювальні роботи, що діяли на день настання страхового випадку, а у випадку проведення ремонту Страхувальником самостійно – за собівартістю ремонту або за середніми розцінками на аналогічні роботи, що діють в місці проведення ремонту на момент настання страхового випадку, залежно від того, яка із цих сум виявиться меншою, якщо інше не обумовлено договором страхування.

15.4. Якщо інше не обумовлено договором страхування, для відновлення (ремонту) пошкодженого майна повинні застосовуватися матеріали та запасні частини, аналогічні тим, що використовувались у пошкодженому майні за видом та якістю, або інші матеріали та запасні частини, аналогічні їм за ціною.

15.5. Витрати на попередній ремонт пошкодженого майна відшкодовуються тільки у випадку, якщо попередній ремонт є частиною остаточного ремонту, і якщо у зв'язку з попереднім ремонтом не будуть перевищені загальні витрати на ремонт, якби попередній ремонт не проводився.

15.6. До витрат на відновлення не належать:

15.6.1. додаткові витрати, зумовлені конструктивними змінами або підвищенням якості застрахованого майна;

15.6.2. витрати, зумовлені тимчасовим або допоміжним ремонтами, витрати на профілактичний ремонт та обслуговування обладнання, а також інші витрати, що були зроблені незалежно від страхового випадку;

15.6.3. витрати, що не враховувалися під час визначення страхової суми і не були включені до неї під час укладення договору страхування;

15.6.4. вартість матеріалів, деталей, запасних частин, що були замінені, у разі можливості їх відновлювального ремонту (приведення до стану придатності для подальшого використання);

15.6.5. інші витрати, що перевищують межу необхідних.

15.7. Тільки якщо на це прямо вказано в договорі страхування, підлягають відшкодуванню:

15.7.1. додаткові витрати на оплату термінових робіт, ремонтних робіт, що проводяться у вихідні або святкові, неробочі дні, у нічний або у понаднормовий час;

15.7.2. додаткові витрати, пов'язані з відновлювальним ремонтом.

15.8. Страховик сплачує страхове відшкодування в межах страхової суми та з вирахуванням установленої договором страхування франшизи.

15.9. Якщо у договорі страхування передбачено страхові суми (ліміти відповідальності Страховика) за окремим страховим ризиком та/або випадком, за одиницею та/або групою застрахованого майна тощо, то Страховик здійснює виплату страхового відшкодування в межах цих установлених страхових сум (лімітів відповідальності).

15.10. Якщо інше не передбачено договором страхування, виплата страхового відшкодування здійснюється з урахуванням зносу втраченого, знищеного та/або пошкодженого майна, розрахованого згідно з відповідними нормативними документами на дату настання страхового випадку, на підставі експертної оцінки або даних бухгалтерської звітності.

15.11. Якщо Страхувальник (Вигодонабувач) одержав відшкодування збитку від третіх осіб, Страховик сплачує лише різницю між сумою, що підлягає сплаті за умовами страхування, і сумою, отриманою від третіх осіб.

15.12. Якщо майно застраховано у кількох страховиків і загальна страхова сума перевищує дійсну вартість майна, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати дійсної вартості майна. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним договором страхування.

16. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

16.1. Виплата страхового відшкодування здійснюється після того, як повністю будуть встановлені причини та розміри збитку. Виплата страхового відшкодування здійснюється згідно з договором страхування на підставі письмової заяви Страхувальника (Вигодонабувача) та страхового акта, складеного Страховиком або уповноваженою ним особою.

16.2. Протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня отримання всіх необхідних документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків відповідно до п.14 цих Правил, якщо інший строк не передбачено договором страхування, Страховик приймає рішення про здійснення виплати страхового відшкодування та складає відповідний страховий акт або приймає рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування або її відстрочення.

16.3. У разі прийняття рішення про здійснення виплати страхового відшкодування виплата здійснюється Страхувальнику (Вигодонабувачу) протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня складення страхового акта, якщо інший строк не передбачено договором страхування.

16.4. У разі прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування або її відстрочення Страховик протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення (якщо інший строк не передбачено договором страхування) повідомляє про це Страхувальника (Вигодонабувача) в письмовій формі з обґрунтуванням причини відмови або відстрочення.

16.5. У випадку виникнення спорів між сторонами щодо причин і розмірів збитків кожна зі сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи, що проводиться за рахунок сторони, яка вимагає проведення такої експертизи.

16.6. Страховик має право відстрочити виплату страхового відшкодування, якщо це передбачено договором страхування, у випадку:

16.6.1. якщо у Страховика виникли сумніви щодо достовірності наданих Страхувальником відомостей та документів. Строк прийняття рішення про визнання випадку страховим продовжується на період збирання Страховиком необхідних підтверджувальних документів від організацій, підприємств та установ, які володіють необхідною інформацією, але цей строк не може перевищувати 90 календарних днів з дня отримання останнього документа, що підтверджує факт, обставини, причини настання страхового випадку та розмір збитків відповідно до п.14 цих Правил, якщо інший строк не передбачений договором страхування;

16.6.2. якщо на підставі наданих документів неможливо встановити обставини, причини та розмір спричинених збитків, Страховик має право призначити розслідування або експертизу, яку виконує незалежний фахівець (експерт), який має відповідно до чинного законодавства України належні повноваження, з метою встановлення обставин, причин та розміру збитків. У цьому випадку Страховик приймає рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування або її відстрочення не пізніше 10 (десяти) робочих днів після отримання Страховиком остаточних результатів такого розслідування або експертизи, якщо інший строк не передбачено договором страхування, але цей строк не може перевищувати 90 календарних днів з дня отримання останнього документа, що підтверджує факт, обставини, причини настання страхового випадку та розмір збитків відповідно до п.14 цих Правил, якщо інший строк не передбачено договором страхування;

16.6.3. якщо щодо Страхувальника за цим страховим випадком порушено кримінальну справу – до закінчення провадження у справі, але не більш ніж на 6 (шість) місяців.

16.7. Якщо Страхувальник або Вигодонабувач до виплати страхового відшкодування одержав відшкодування за збиток від третіх осіб, Страховик сплачує лише різницю між сумою, що підлягає сплаті за умовами договору страхування, і сумою, отриманою від третіх осіб. Страхувальник зобов'язаний протягом 5 (п'яти) робочих днів сповістити Страховика про одержання таких сум, якщо інший строк не передбачено умовами договору страхування.

16.8. Після виплати страхового відшкодування до Страховика переходить у межах фактичних затрат право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за заподіяний збиток. Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний передати Страховику всі документи і надати йому усі відомості, необхідні для здійснення Страховиком права вимоги, що перейшло до нього. Якщо Страхувальник або Вигодонабувач без письмової згоди Страховика відмовиться від таких прав або здійснення цих прав виявиться неможливим з вини Страхувальника (Вигодонабувача), то Страховик звільняється від зобов'язання виплачувати страхове відшкодування або його частину.

16.9. У випадку, якщо після виплати страхового відшкодування збиток повністю або частково відшкодований Страхувальнику (Вигодонабувачу) винною особою, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику відповідну отриману суму страхового відшкодування протягом 30 (тридцяти) календарних днів від дня відправлення Страховиком Страхувальнику відповідної вимоги, якщо інший строк не передбачений договором страхування.

16.10. Якщо Страхувальнику стане відоме місцезнаходження викраденого внаслідок настання страхового випадку майна, він зобов'язаний протягом 5 (п'яти) календарних днів з моменту, коли йому стало відомо про це, якщо інший строк не передбачений договором страхування, сповістити про це Страховика. При цьому, якщо викрадене в результаті страхового випадку майно:

а) повернуто Страхувальнику в непошкодженому стані до виплати страхового відшкодування, страхове відшкодування не виплачується;

б) повернуто Страхувальнику (Вигодонабувачу) в непошкодженому стані після виплати страхового відшкодування, то Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику отриману від нього суму страхового відшкодування протягом 30 (тридцяти) календарних днів від дня відправлення Страховиком Страхувальнику відповідних документів, якщо інший строк не передбачено договором страхування;

в) повернуто Страхувальнику в пошкодженому стані, то Страховик виплачує страхове відшкодування відповідно до умов цих Правил та/або договору страхування.

17. ПІДСТАВИ ДЛЯ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

17.1. Підставами для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

17.1.1. навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

17.1.2. вчинення Страхувальником – фізичною особою або особою, на користь якої укладено договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

17.1.3. подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку, приховування таких відомостей;

17.1.4. отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;

17.1.5. несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховикові перешкод щодо визначення обставин, характеру страхового випадку та розміру страхового відшкодування;

17.1.6. шахрайство або інші дії Страхувальника (його представників), спрямовані на отримання незаконної вигоди від страхування, якщо це передбачено договором страхування;

17.1.7. невиконання або неналежне виконання Страхувальником своїх обов'язків, передбачених Правилами та/або договором страхування, якщо це передбачено договором страхування;

17.1.8. настання обставин, передбачених п.4 цих Правил;

17.1.9. інші випадки, передбачені законом.

17.2. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо вони не суперечать закону.

18. НЕДІЙСНІСТЬ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

18.1. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладення у випадках, передбачених Цивільним кодексом України.

18.2. Договір страхування визнається недійсним і не підлягає виконанню також у разі:

18.2.1. якщо його укладено після страхового випадку;

18.2.2. якщо предметом договору страхування є майно, яке підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набуло законної сили.

18.3. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку.

19. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

19.1. Спори, що виникають із договору страхування, укладеного на підставі цих Правил, вирішуються шляхом переговорів.

19.2. У разі недосягнення згоди сторонами договору страхування спори вирішуються у судову порядку відповідно до чинного законодавства України.

19.3. При виникненні між Сторонами спорів щодо розміру страхового відшкодування, вони мають право скористатись послугами незалежних експертів. Послуги експертів оплачує Сторона, що виступила ініціатором залучення експертів, якщо інше не передбачено договором страхування.

20. ОСОБЛИВІ УМОВИ

20.1. Цими Правилами регламентовано основні умови страхування.

20.2. За згодою сторін до договору страхування можуть бути внесені застереження, доповнення, зміни та додаткові умови страхування, виходячи з конкретних умов страхування, що відповідають положенням цих Правил та не суперечать чинному законодавству України.

21. МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ СТРАХОВОГО ТАРИФУ

Страховий тариф визначається окремо для кожної Застрахованої особи та розраховується за формулою:

$$СТ = БТ \times K_i \times K_t$$

де: СТ – страховий тариф за договором страхування;
 БТ – базовий страховий тариф;
 K_i – коригуючий коефіцієнт за договором страхування;
 K_t – коефіцієнт короткостроковості.

1. Базовий страховий тариф (БТ) зазначається у відсотках для строку страхування 1 (один) рік, виходячи зі страхових ризиків та видів майна:

№ з/п	Страхові ризики	Річний страховий тариф, % (БТ)				
		Нерухоме майно			Рухоме майно	
		Будівля, квартира	Земельна ділянка	Інше нерухоме майно	Обладнання, меблі, електро- та побутова техніка	Інше рухоме майно
1.	Вогневі ризики:					
1.1.	Пожежа	0,10	0,004	0,13	0,17	0,21
1.2.	Удар блискавки	0,05	0,001	0,06	0,08	0,11
1.3.	Вибух	0,07	0,005	0,09	0,12	0,15
1.4.	Падіння літальних апаратів або їх частин, вантажу і багажу з них	0,03	0,005	0,03	0,03	0,03
2.	Стихійні явища:					
2.1.	Буря, вихор, ураган, шторм, смерч, шквал	0,02	0,003	0,03	0,04	0,05
2.2.	Град	0,02	0,003	0,03	0,04	0,06
2.3.	Повінь(наводок, затоплення, водопілля)	0,05	0,003	0,07	0,08	0,10
2.4.	Землетрус	0,01	0,002	0,02	0,01	0,02
2.5.	Осідання ґрунту	0,02	0,003	0,04	0,11	0,14
2.6.	Зсув, обвал	0,02	0,003	0,04	0,02	0,02
2.7.	Сніжна лавина	0,01	0,001	0,02	0,02	0,02
2.8.	Тиск снігового шару	0,01	0,001	0,02	0,02	0,02
2.9.	Інші стихійні явища	0,10	0,001	0,13	0,15	0,17

2. Страховий тариф для конкретного виду застрахованого майна, застрахованого ризику в кожному конкретному випадку розраховується шляхом множення базового тарифу на поправочний коефіцієнт.

Поправочні коефіцієнти застосовуються в залежності від факторів, що суттєво впливають на визначення страхового ризику, та конкретних умов Договору страхування, зокрема:

Поправочний коефіцієнт	Діапазон значень
Вид та галузь діяльності Страхувальника (Вигодонабувача)	0,8 – 1,5
Призначення застрахованого майна	0,8 – 1,6
Строк та умови експлуатації застрахованого майна	0,6 – 1,6
Наявність та рівень заходів та засобів безпеки й охорони	0,9 – 2
Місце знаходження застрахованого майна	1 – 2
Інші фактори, що суттєво впливають на визначення страхового ризику	0,5 – 2
Розмір і вид франшизи	0,5 – 2
Термін сплати страхових платежів	0,9 – 1,2
Обсяг страхового захисту (перелік страхових випадків)	0,8 – 1
Розмір страхової суми	0,8 – 2
Територія дії Договору страхування	0,5 - 2
Виплата страхового відшкодування без урахування ступеню зносу на запасні частини (деталі, вузли, агрегати, прилади тощо), що замінюються при ремонті застрахованого майна, який здійснюється з метою усунення наслідків страхового випадку	1 – 3

3. За договором страхування, укладеним на строк менше одного року, розмір страхового платежу визначається як добуток річного страхового платежу на коефіцієнт короткостроковості (Kt) залежно від строку дії договору страхування:

Строк дії договору страхування, місяців	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Коригуючий коефіцієнт Kt	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95	1,00

4. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в договорі страхування за згодою сторін.

Норматив витрат на ведення справи складає 45% страхового тарифу.

Актуарій
(свідоцтво №03-002 від 26.11.2009 р.)

Ю.М. Карташов

